

Megjelen minden második napon
kedd, csütörtök és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, főtér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Szirmay István
felelős szerkesztő.

dr. Ham Sándor
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, féltre 6 kor
negyedévre 3 kor.
— Egyes szám ára 8 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termérték szerint egy negyszög centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

„Nem kell világosság.“

— február 28.

A Fm. Hirlapnak ezen hang-
zatos cég alatt febr. 25-én meg-
eresztett vezércikkében foglalt s
főleg személyemre vonatkozó köz-
leményére felelnem kell, bármenny-
nyire nehezemre essék is a Fm.
H. szerkesztőjének s embereinek
magas szárnyalású költészetével
foglalkoznom.

Vitéz honvéd-miniszterünknek
szavaival élve, az egész cikk „te-
livér valótlanosságokkal,“ ferdíté-
sekkel van tele s jezsuita szem-
forgató gyanusításokból áll.

Azért, mert Buza urnak mi-
nisteri biztos küldése iránt tett
indítványa elfogadva nem lett, a
Fm. H. nekiront a vármegyének,
hogy „nem akar az árva-kassza
ügyében világosságot,“ mondván:
„azért nincs is bizalmunk a most
folyó vizsgálatban; nem táplálunk,
nem hangoztatunk (ugyan!) semmi-
féle gyanut a vizsgálat jóhiszemű-
sége iránt, mi nem, de bizonyos,
hogy a közönség nagy részében most
már kiirthatatlanul él a gyanu,
hogy itt nem akarják tisztára kide-
riteni az igazságot, hogy itt takar-
gatni, tussolni akarnak.“

Tehát „Mi“ a Fm. H., azaz
Buza ur saját uri személyében
nem méltóztatik gyanusítani, de
a közönség nagy részének cége
alatt gyanusít.

Hol vette a Fm. H. vagy Buza
ur a közönség nagy részének ré-
széről a meghatalmazást gyanusi-
tásra? Avagy néhány holnapos tüne-

ményes megjelenése óta szerzett
nagy hazafiúi sikereiben annyira
elbizakodott már, hogy a közön-
ség nagy részének nevében joga-
sultnak tartja magát, fenyítő utra
is tartozó büntetteknek takargatá-
sával, tussolásával az egész vár-
megyének közönségét, közíg. bi-
zottságát, annak kiküldöttait, a
megye tisztviselőit, sőt magát a
vármegye főispánját is meggya-
nusítani.

Bizony-bizony sokra vitte.
Quis contra torrentem?

Magán hitére, saját felelőssé-
gére kijelentéseket tenni minden-
kinek szabadságában áll; de hogy
valaki a közönség nagy részének ne-
vében gyanusítson, ehhez a szerény-
ség rovására nagyfokú bátorság, sőt
vakmerőség, s midőn egyidejűleg azt
írja, hogy ő maga nem gyanusít —
nagy adag jezsuitizmus kell.

Miután pedig a vizsgálat tel-
jesítésére a törvényes hatóság
által én és Nagy Barna bizottsági
tag ur lettünk kiküldve s ennek
folytán az általunk teljesítendő
vizsgálat alapján lenne hivatva
az illetékes fegyelmi bíróság itél-
kezni: a takargatásnak, a tusso-
lásnak gyanusított közegei csak
mi lehettünk, főként pedig én,
kit a Fm. H. a vizsgálat vezető-
jének tesz meg. Ezen gyanusítást
részemről visszautasítom, s kije-
lentem, hogy azokat kik engem
ily célra felhasználhatónak tar-
tanak, megvetem.

A vezércikk szerint, a Buza
Barna ur indítványát kísérő foly-
tonos zajos helyeslésből kétség-

telenül mindenkinek constatalni
kellett, hogy a jelenvolt csaknem
200 b.-tag nagy többségben mi-
nisteri biztos kiküldése mellett
volt; de „Zemplénmegyének a
stiklihez folyomadtak, hogy bár
a Wiczmány beszéde után szó-
lásra senki sem jelentkezett, s
bár a gyűlés tagjai a szavazást
zajosan követelték: a főispán
minden áron délutánra akarta ha-
lasztani a szavazást s akárhogy
zajongott is a gyűlés: tényleg dél-
utánra halasztotta; délután pedig
egész más lett a hangulat, a 200
tag leolvadt 30—40-re, a többi
elment haza, ellenben berendel-
tettek a leltári mamelukkok s
igy aztán az indítványt lesza-
vadták.“

Mindez telivér valótlanosság. A
főszavazásnál, mely szerint a kp.
választmányba Matolay megvá-
lasztva lett, délelőtt 130 bizott-
sági tag szavazott le, ebből 89
Matolayra; azonban ez a 89 bi-
zottsági tag sem volt mind a
Buza ur indítványa mellett, mert
hisz Matolayt is nem a Buza, de
a Käszenbaum választmányi ta-
gok választásának ellenpróbája
szert a kormánypart választotta
be; így tehát az a Buza ur által
lekesített 200 bizottsági tag csak
a Fm. H. képzeletében volt meg,
valóban pedig e nagy szám ki-
került az ellenzék által bizo-
nyára nem hangulat keltés és
reclám végett behívott mezei
hadaknak, a Cirankóknak klakör
tömegéből, kik a főispán-elnök

felhívására délután diszkivonulá-
sukat tartották s így Buza ur
számításában természetesen hiá-
nyoztak.

Maga a „stikli“ ismét csak
gyanusítás, mert az alispán jelen-
tése csak úgy fél 12-kor került
felolvasásra, Buza rövidke szó-
noklása el vett egy jó órát, —
az alispánnak provokált nyilat-
kozat s a Wiczmány ur felszólá-
sával pedig már két óra felé
hajlott az idő; dr. Molnár Béla,
Szirmay t. ügyész, Staut József
s csekélységem még szólásra
jelentkezünk. Ezen okból s nem
valamely stikli alkalmazásával kel-
lett tehát a gyűlés folytatását ál-
tal tenni.

Csak nem gondolhatta B. ur,
hogy a különben a közgyűlésben
általa megtagadott, de valóság-
ban használt „leplezgetés“ gya-
nusításaira választ nem fog kapni?

Még kevésbbé gondolhatta,
hogy lelkesítő, tapsokra ragado,
nyomatékos felszólalását figye-
lemre sem fogják méltatni. De
ha illet gondolhatott volna is,
mi nem lehettünk irányában oly
udvariatlanok, hogy felszólását
szó nélkül mellőzzük.

Ha tehát a tényeket fogadjuk
el s nem gyanusítunk: annak,
hogy a szavazás délelőtt nem
történhetett meg, a Buza ur ob-
struálása volt az oka; ki ugy-
látszik azon hitben él, hogy csak
neki van szabadalma minden kér-
désnél ismételt felszólalni, s
százszor elcsépeelt dolgokról is,

A ZEMPLÉN TÁRCZÁJA.

Dalok.*)

I.

Mint tenger mélye titkos a szerelmem
Es mélyre zárva drága gyöngyei;
Hullámfalát vihar hiába csapja,
Adáz orkán hiába döngeti!

Dacol viharral, mindhiába vágja
Hátát a zugó, vészes fergeteg,
A gyöngye lenn van óva a veszélytől
Orkán dühe sem félemlíti meg.

És lenn maradna végkép a fenéken,
De jó a buvár esellel, nesztelen:
Sok bús dalom, a tenger drága gyön-
gyét

Felszínre hozza szép szerelmemem!

II.

Te csak a szívem ismered
A mi dalomból árad,
Neked csak lelkem ismerős
Amely rejti annyi vágyat.
Te rólam még csak azt tudod,
Hogy végnélkül szeretlek,
Hogy hozzád írok s néked én
Megannyi, kusza verset.

*) Szerzőnek »Ilonka dalok« cím alatt
megjelenendő kötetéből.

Ha egykor édes megtudod,
Hogy köznapon hogy élek:
A léhaságok rabja én,
Kinek mámor az élet:
Ugy megsirathatsz esendesen
De aztán dőlj karomba,
S hogy rossz vagyok, szivednek óh!
Ne legyen arra gondja!

Akkor tudom, hogy hűn szeretsz
S hogy vágyamat beváltod,
Ha én érettem és velem
Megtvetve e világot:
Előítéletek felett
Győzve karomba zárlak,
És ketten: én s te kacagunk
Szemébe a világnak . . .!

III.

Alljon utunkba bármi gát is:
Ledöntenem nem lesz nehéz,
Hogy engem tőled elszakítson
Oh! arra két világ kevés.
Mégvédelmezlek bárki ellen,
S ha terhedre van szerelmem:
Csak szólj s magamba folyva vágyam
Mégvédek önszerelmem ellen . . .!

Németh Pál.

Februári levél.

— február 27.

Nagyon tisztelt szerkesztő úr!

E levél megírásánál két dolgot
tettem magamban fel, először, hogy
vidéken nem háládatos tárcákat írni,
mert nincs tárcá-publikum, azaz mond-
juk szerényebbek az igények, és meg-
elégesszünk a rideg politika-, párbaj-
rovat-, öngyilkosság-, szenzációs
ujdonságok-, ujonckérdések etc. meg-
írásával és szívesen nélkülözök a be-
letrisztkus részt. Hisz annyi tudomány
és olvasni való is van a világon, még
vidéken kiadott tárcákat is olvassa-
nak?! Ez kicsit elbizakodott dolog
lenne mitőlünk, mi érdekelt tárcá-
skriblerek! Azért eszeljük ki valami
reclám-irodalmat — persze csakis a
vidék részére — és írjuk meg levél
alakban mondani valónkat, persze
mentől kevesebbet saját énünkről írva.

Ez az a bizonyos második pont,
mihez feltétlenül ragaszkodni fogok.
Igéretem kedves szerkesztő ur! Már
meg lennék elégedve, ha tárcákat
nem is, de legalább leveleket jól
tudnék írni, szívesen vagyok a Fran-
ciaországban egykor oly híres *Mdame
Staët* rettegett karikatúrája is. Ki
oly szellemes nő volt, hogy még a
karikatúrájának is elmésnek kell len-
ni. De térjünk át Magyarországra és

arassunk itt babért, dicsőítsük a ma-
gyarokat és rójuk le kegyeletünket a
megérdemelt nagy halottaknak. Mint
pld. az elhunyt Bartók Lajos emlék-
ünnepe volt. Méltó ünnepélye volt az
elhunyt Bartók Lajosnak, de a Ka-
zinczy-körnek is, mult vasárnap. Ko-
roda Pál hatásos felolvasása, Rohoska
gyönyörű szavalata és dr. Ferenczy
Elek igazán átértett előadása nem
megszokott, lélekemelő hatást idézett
elő a meglehetősen nagy számú publi-
kum lelkületében. Sok ily sikerült
estét kívánunk e körnek, ha nem is
gyászos színben, de fennkölt értelemben!

Olyan leszek mint a mézet gyűjtő
kis méhecske és egyik tárgyról futok
a másikra, mindenünnen leszedem az
édeset, a mézest, és édes-mázos sza-
vakban beadom a publikumnak.

Igaz, hogy néha savanyus-édes
gyökeret ad be az ember, de a szán-
dék jó volt; így a szerkesztő — mint
gavallér ember — szívesen vállalja a
felelősséget az én burkolt rossznyel-
vűségemért. Legalább eddig még nem
csalódtam a szerkesztőkben, mert
12-szer mond: tizenkét szer elfogadták
a kis riporter mézes leveleit.

Mult héten szimü pártolók vol-
tunk, mit ér ily „nesze semmi fogd
meg jól“ három pici előadás? Meg-
izleljük a jót, de mire trainiroznánk

Ferencz József keserűvíz

az egyedül elismert kellemes
zü természetes hashajtószert

óráig tartó szónoklati gyakorlatokat tartani!

A vizsgálatot nem én vezetem; vezetjük én, Nagy Barna ur s a belügyminiszteri két számtanácsos ur, mint bizottság. Az eddigi vizsgálatot vezette ugyanazon bizottság azon különbséggel, hogy Nagy Barna ur helyett Fejes István ur vett részt.

A fentebbiek után, hogy a Fm. H. mit tart jóhiszeműségem felől? nem vagyok reá kíváncsi. Még kevésbé érint az, hogy szakértőnek nem tart; de azt, hogy a vizsgálatot rossz irányban vezetném s helytelenül csinálnám (persze tussolás végett) ezt visszatartom.

Az eddigi vizsgálatról felvett s a közg. bizottsághoz beterjesztett jkönyvben egyéb lényeges nem foglaltatik, mint a miniszteri két szakértő leletének írásba foglalása.

A bizottság jelentése a további intézkedések megtételére vonatkozó indítvány nélkül terjesztetett be.

A véleményadás a tiszt ügyész törvényszerű kötelessége volt, ki azt megtevé, annak alapján határozott a közg. bizottság s rendelt el fegyelmi eljárást megelőző vizsgálatot a többek között Guseó Ferenc ur ellen is, kit hivatali ténykedésétől szinte felfüggesztett.

Guseó Ferenc urnak a F. H. által közölt s ugy látszik vicinális vizsgálati uton megszerzett s most ismertett nyilatkozatával nem foglalkozom; de kijelentem, hogy Guseó urral a vizsgálat folyamán nem beszéltem, tőle semmi nyilatkozatot, vallomást sem nem kértem, sem nem vettem, annál kevésbé foglalhatam jegyzőkönyvbe, így tehát a Fm. H. azon közlése, hogy: „s mégis id. Meczner Gyula kijelentette, hogy Guseó elösmerte, hogy rájött a hiányra, s miután erről nem tett jelentést ő is bünös, s a szegény Guseót fegyelmi alá vonták, sőt fel is függesztették” — telivér valótlanság s rágalom.

Guseó ur a pénztár átadásánál az alispán ur s a küldöttség előtt

tett nyilatkozatot; hogy mit? a küldöttség nagy számu tagjai mind tudják; nyilatkozatát az alispán ur vette jegyzőkönyvbe; azonban tudtommal ezen felvett nyilatkozat sem azonos a Fm. H. közleményében foglalttal.

Midőn tehát a Fm. H. hatásvadászat és hangulatkeltés végett Guseo urat az én áldozatomul tünteti fel, oly eljárást követ el, melynek megítélését bízom a közönségre; s hosszú közszolgálati tevékenységem töviskoszorújaként őrzöm meg hazafiui emlékeim között.

Guseo ur felfüggesztésében semmi részem; sőt kimondom azt, helyesnek nem is tartottam. Különben Guseo urnak alkalma volt felebbezni, s ha felebbezése alapos: orvoslást nyer.

Hogy azonban egy hirlap, vagy hirlapíró, törvényes hatóságok határozatait ekképen tárgyalja, hogy a törvényszerű vizsgálatnak elébe vágva azt, akár célzatosan irányítsa, akár befolyásolja, pláne mint jelen esetben meggyanúsítsa: ez még sem járja; ez már túl lesz a hirlapírói mesterségen, s a hirlapi terrorizmus, a hirlapi revolverezés rovására történik, s történhetik meg.

Hogy mi a Fm. H. véleménye a megyei tisztviselők érdekéről, s ezzel kapcsolatban miniszteri biztos kiküldéséről, az a Fm. H. dolga; véleményem azonban az hogy:

Miután a törvény előírja, részletesen megszabja a törvényes hatóságok illetőségét s eljárásuknak módját; a törvényes hatóságok eljárása felfüggesztésének csak az esetben lehet s van helye, ha törvényszerű kötelességüknek vagy nem akarnak, vagy nem képesek eleget tenni; ellenesetben törvényen kívüli állapot áll elő.

Én a felhozott eseteknek egyikét sem látom fenforogni, ilyen szegénységi bizonyítványt még a Fm. H. által meggyanúsított és sárbatiport szegény Zemplén vármegyénkről sem lehet elősmerni, annál kevésbé kiadni.

Az ily eljárás lehet alkalmas

az életét. Pedig Önnek semmise új, mit eddig elmondtam; de a „savoiz vivre“ tiltja, hogy korlátozza elbeszélő képességemet.

Tegnap farsangunknak is vége volt, lezajlottak a bálók — és vele együtt legszebb álmaink!! Az idei farsangra nem is lehet kifogásunk. Minden néven nevezendő egylet adott életjelt magáról és bált rendezett. Megye bál — mi fényesebbnél fényesebb volt —, sylvester-, nőegyleti bál, melynél a zenei részt nem is volt alkalmam kidiesérni. Magam is szereplő voltam (ments Isten a gonosztól!!) csak nehezen élvezhettem Thomán István zongoraművész briliáns zongorajátékát, de szakavatott egyének valóságos extázissal beszéltek róla. — Nem kevésbé Haris Ervin fiatal hegedű-virtuósról, Hubay Jenő tehetséges tanítványáról, nem irhatok egyebet, mint soha átszellemültebb, szebb játékot nem élveztem, mint ez estén. —

Diák-bál — ez a bálók legsikerültebb gyermeke és egész bevett szokás lett városunkban ez elegáns bál, melynél látványosabbat, látogatottabbat nem lehet elképzelni. Ez az ideális bál, mikor oly korban van

hangulat-, vagy hirlapi szenzációkeltésre és politikai céloknak előmozdítására; de a törvénytisztel, elfogulatlan értelem és érzellem az ilyen eljárástól elfordul.

A tisztviselő érdeke csak az lehet, hogy törvényes bírjától el ne vonassék. Bármely párti kormányának ok nélkül való beavatkozása jogtalan, sőt erőszakos lenne.

Hogy azonban a törvényes fórumoknak mellőzését épen a törvényi tiszteletében annyira kéjelgő Fm. H. s Buza úr sürgeti, kéri s épen azon kormánytól, mely ellen a bizalmatlanság minden hangjegyét naponta a legerősebb durscálában szónokolja, írja s hirdeti, melyet minden percen sárral dobálni, néprontónak stb. kiáltani hazafiui szent kötelességének ismeri: valóban érdekes tümemény!

Hogy a megyei tisztviselők közül egy-kettő, gondolom a t. főorvos s Barthos főszolgabíró ur B. ur indítványa ellen mertek szavazni, a Fm. H. meggyanúsítja a tisztviselőket azzal, miszerint ezt azért tették, hogy ne jöjjön le Kaffka őket is vizsgálni. Nem hivatásom a tisztviselő urakat védelmezni, mert megvédik ök magukat, de ki kell jelentenem, hogy az ilyen eljárást nem tartom a jó erkölcsökhöz illőnek.

Meggyanúsította tehát az egész vármegyét, a főispánt, a közg. bizottságot, ennek kiküldöttait, a megyei tisztviselőket. Valóban sütkérezhetik hazafiui, nagy dicsőségének fényében!

Aki azonban mindig sarat gyúr, maga is sáros lesz. Elvégre ide fog eljutni vármegyénk óriásként feltűnt, modern Herkulese is.

Alig van már vármegyénknek közéletében résztvevő s nem a legszélső szociális elem felé szító ellenzéki párthoz nem tartozó egyéne vagy politikusa, kit a Fm. H. egy vagy más alakban meg ne kisbebitett, vagy megkisbebiteni meg nekisérlett volna. — Hulljon ez reá mind vissza s embereire.

Az ily eljárás nem a politikai elveknek, nem a nemes

az ember, mikor gondtalanul mulathat, de tud is ám mulatni! Itt még blazirt alakokat sem látni. Megfigyeltem a mulató babákat, mily siró-babákká lettek, mikor a mama kiadta az ukázt: „No gyerekek, hazamenni.” Sirva rittak, de szót fogadtak szegénykék, mert jövő diák-bálig ki kell magukat a gyermekeknek aludniok. — Legutolsó a cigány-bál. Mint hű riporter, itt is megjelenek s evvel reményem befejeztem néha passziv-, de többnyire aktív szerepemet. Pensióba még azért most sem megyek, ehhez még fiatal vagyok, itt-ott felfüggeszti az ember működését pár nyári hónapra és rettenetesen bizik a jövőbe.

De jó is a nős szerkesztőkkel levelezni, legalább semmiben célzatoságot nem fedeznek fel, de nem is keresnek.

De nem akarom csevegésem hosszú lére bocsájtani, — kritikálásukra bemondom a dühös „kontra“, melynél csakis az ön szellemes válasza lehet a „rekontra.“

Sok üdv!! Szerkesztőség jóindulatát kérve, hű munkatársuk:

N. Elza.

ellenfélnek, de a bosszuálló ellenségnek a harca; hangja nem az igazságnak a hangja, de a bosszuálló ellenségnek csatakiáltása!

A Magyarország függetlenségének eléréséhez fűződő magasztos elveknek szolgálata ily fegyverekre nem szorult; s ha komoly a Fm. H.-nál ezen törekvés, józan itélettel be kellene látnia, hogy ama magasztos elvek idején való érvényesülése csak kölcsönös bizalom alapján, s azoknak meggyőzése s hozzájárulásával érhető el, kik ma annak erőszakolását veszélyeztetettnek látják, s kiknek szentebb a haza megtartása mostani helyzetében is, mint annak, habár a teljes függetlenség reményében való kockáztatása. Ily uton, így uram, ily eszközökkel és eljárással azon magasztos elveket csak discreditálni lehet!

Id. Meczner Gyula.

VÁRMEGYE ÉS VÁROS.

A vármegye közgyűlése.

Második és harmadik nap.
(febr. 24 és 25.)

— febr. 28.

Mérsékelt érdeklődés mellett folyt le a 23-án kezdődött közgyűlésnek második napja, a harmadik napon pedig már csak Buza Barna képviselte a vármegye egyetemet a tisztviselői karon kívül.

A közgyűlés második napját Hadik Béla gróf főispán nyitotta meg, az előző naptól felvett jegyzőkönyv hitelesítése után azonban átadta az elnöki széket Dókus Gyula alispánnak, aki azután a közgyűlés bezártáig vezette a tanácskozást.

Az elintézt, bőséges tárgysorozatból kiemeljük a következőket.

Elhatározta a közgyűlés, hogy a törvényszéki épületeket és a fogházat 80.000 koronáért átveszi az igazságügyminisztertől. A 80.000 koronát kölcsön útján szerzi és a kölcsön törlesztésére azok a lakberek fognak szolgálni, amit a vármegye most a központi szolgabírói hivatal és a tiszt ügyészség helyiségeiért fizet. Továbbá helyet fog adni a vármegye több állami hivatalnak is és ami lakbért ezekért kap, abból fogja a 80.000 koronát letörleszteni.

Nagyobb vitát keltett a Rákóczy Ferenc születésének 200 éves évfordulójára vonatkozó ünnepély programja. Maga a kiküldött bizottság is két tervezetet mutatott be. A bizottsági programmal szemben ugyanis Hornyay Béla külön véleményt adott be. A vita leginkább a körül forgott, hogy a vármegye diszkyűlését a vármegyei házában, vagy Borsiban a szabadban tartsa e meg. A közgyűlés — elnöki döntéssel — ugy határozott, hogy a diszkyűlést a vármegye házában fogja megtartani.

A Sárospatakon létesítendő szolgabírói hivatal ügyében többen indítványt nyújtottak be, hogy addig is, míg az országos költségvetésben e célra felvett összeg rendelkezésre fog állani, a közgyűlés az előkészítő lépések megtételére egy bizottságot küldjön ki. Miután az indítvány az állandó választmányban még nem tárgyalatott, azt oda utasították.

Sárosvármegyének a felsőmagyarországi középirtokosztály megvédése érdekében beadott feliratát a közgyűlés tudomásul vette.

Abauj-Tornavármegyének a közgazdasági előadói állások ujjászervezése tárgyában a törvényhozáshoz intézett feliratát, hasonló felirattal pártolni elhatározták.

Több törvényhatóság különböző tárgyú feliratát hasonló szellemű feliratokkal pártolni elhatározták.

Az utkaparók nyugdíjosultságát kimondták úgy azonban, hogy ezeknek nyugdíjait az utalop évenként a vármegyei tisztviselői nyugdíjalapnak visszafizesse, a nyugdíjalaphoz való évi hozzájárulásokat azonban az utkaparók fizessék.

Hubner Jenőnek a zemplénvármegyei központi kórház tervezetének elkészítéséért érdembe hozott munkadíjait egyelőre nem utalták, hanem utasították az alispánt, hogy Hubner Jenővel előbb az írásos szerződést kösse meg s azt jóváhagyás végett a legközelebbi közgyűlésnek mutassa be. Több tisztviselőnek a törvényhatósági tisztviselő-, segéd- és kezelőszemélyzetnek lakbérélemelése iránt beadott kérvénye ügyében kimondotta a közgyűlés, hogy az állami tisztviselőknak napirenden levő fizetésemelése ügyében az eredményt megvárják s az abból merített tanulság alapján kérni fogják a kormányt, hogy következményként a törvényhatósági tisztviselők lakbérélemelése ügyét is tűzze ki napirendre, illetőleg a vármegyét e célra megfelelő állami dotációval lássa el. Az alispánnak módosított bábatartási szabályrendelet-tervezetét szabályrendeleti erőre emelték.

Mizsák István tiszti főügyésznek betegség indokából további 3 havi szabadságot engedélyeztek.

Ujhely város képviselőtestülete előterjesztést tett, hogy a vármegyei központi építkezésnél a Sátoralja-Ujhely város tulajdonát képező kőbányában kifejtett követ használgják.

Elhatározták, hogy a város ezen követ szakértőkkel sürgősen vizsgálta meg, hogy annak alapján majd a kő az építkezésnél felhasználható legyen, mivel a központi építési költségvetésben técsői és erdőbényei kő lett előirányozva.

Kereskedelemügyi miniszter leiratára kimondták, hogy a Kassán szervezendő útmesterei iskolába évenként 3 éven át két-két törvényhatósági utmestert fog a vármegye közönsége küldeni.

A Bodrog-Szerdahelyen felállítatni kért, egy körjegyzői állás létesítését kimondta a közgyűlés, illetőleg a n.-kövesdi körjegyzőség csoportosítása ügyében kimondta a közgyűlés, hogy ennek létesítését ellenzi, mivel ez a községeket csak jobban megterhelné.

Vasvármegyének a tőzsdei ügyletek, különösen a gabonaügyletek szabályozása tárgyában az országgyűlés mindkét házához intézendő feliratát hasonló szellemű felirattal pártolni elhatározatott.

A tiszti ügyészség és a szolgabírói hivatal elhelyezésére szolgáló helyiségek bérlétére vonatkozó szerződések törvényhatóságilag jóváhagyattak.

A közgyűléssel kapcsolatban különben még a következő, nyílt levelet kaptuk Wiczmány Ödön bizottsági tagtól:

Kedves öcsém!
Szerkesztő barátom!

A f. hó 23-án tartott közgyűlésről, halaszthatatlan dolgaim miatt, délelőtt távoznom kellett, azért a délutáni gyűlésen sajnálatomra részt nem vehettem.

Miután azonban b. lapodban, de a másik helyi lapban is a gyűlés lefolyásáról és felszólalásomról oly dolgok foglaltatnak, amelyeket szó nélkül nem hagyhatok; ennél fogva arra kérek, hogy ezen soraimat b. lapodban légy szives közölni.

A »Zemplén« azt írja, hogy Staut főispáni titkár ur, a délutáni gyűlésen beigazolta eljárása korrektségét, helyes. De a Fm. H. pedig azt írja, hogy Staut visszautasította a reá vonatkozó kijelentésemet. Miután pedig én Staut titkár úrról semmi kijelentéseket nem tettem, csak aláírását olvastam fel, mint tény; tehát nem tudhatom, hogy

mit utasított vissza? Fel kell tennem, hogy Fm. H.-ban tévesen adatik elő a Staut ur felszólalása, mert ő nekem a délelőtti gyűlés végén azt mondta, hogy ő nem felelhet a jegyzőkönyv tartalmáért, mert azt neki csak úgy tollba mondták és ő azon csak mint jegyzőkönyvvezető szerepel. Es ez igaz is. Amit azzal honorálok, hogy én Staut titkár ur nevét nem is azért olvastam fel, mert őtet is felelőssé kívántam volna tenni, de egyszerűen azért, mert az aláírás ott van, tehát a hűség kedvéért.

Ami Molnár István nyugalmazott főispán urat illeti, arról nincs tudomásom, hogy a gyűlésen megtámadta-e valaki a volt főispán ur becsületét és tisztaságát, tehát nem tudhatom, volt-e szükség a védelemre.

De annyit tudok, hogy én sem Matolay volt alispán úrról, sem senki becsületességéről, vagy tisztaságáról nem beszéltem. Tehát velem szemben áll az: hogy »boszorkányokról, amik nincsenek, szó ne essék«.

Igenis, beszéltem a tisztviselők felelősségéről. Ennek során olvastam fel a volt főispán Molnár István és titkára, valamint Matolay Etele által is aláírt 1896. évi 18. főisp. sz. a. kelt vizsgálati könyvet. Amelynek tartalma mindenütt, de különösen a pénztárakban példás rendről és dicséretre méltó forgalomról beszél.

Ezt illusztrálására hoztam fel annak, hogy ily fontos okmány, amely évi zárószámadat, tehát a számadásra kötelezettek felmentését jelenti, alig pár hónap múlva cáfolatot talált, az árvaszéknél előfordult és agyon hallgatott sikkasztás tényében.

Feltártam, hogy a gyűlésen a nyilvánosan tett interpellációm a volt főispán ur figyelemre nem méltatta, de a felett napirendre tért.

Reámutattam, hogy a volt főispán urnak, az 1886. évi 21. t.-c. 57. §-ából kifolyólag kötelessége lett volna bar, az árvaszéknél symptomatic felmerült sikkasztásnak megtörténte után, azonnal, ujabban, behatóan, tüzetesen az árvaszéket és pénztárakat megvizsgálni s annak eredményéről a megyének és a miniszternek jelentést tenni. Ő ezt nem tette és most ezen mulasztásból folyólag, most a vármegye és a vármegye árvi és gondnokoltjai esetleg károsodásnak nézhetnek elébe. A tisztviselők anyagi felelősségét szabályozó 1886. évi XXI. t.-c. 91. §-a alapján, *távolabbi vonatkozásban ugyan, de szintén anyagi felelősséggel tartozik.*

Ezen kérdésnek helyes s megnyugtató megoldása nem valamely pártoskodó s nem is a feltűzött szenvedélyek által kiélelt szavazásnak anyaga. Ez nagyon szomorú és realis zsebkérdés. Itt megszűnik a majorizálás, mert ehhez még a bírónak is van hozzászólása.

A főispáni felelősségről dissortációt lehetne írni. Ebben eltérők a vélemények, és ha az általános közg. menetének tárgyában elfogadható is az, hogy a főispán csak a miniszternek, mint megbízójának felelős, nem úgy áll azonban az az anyagi felelősség dolgában.

Az 1886. évi XXI. t. c. 57. §-hoz kiadott indoklás szerint a főispáni állás nem dignitás többé. Miniszteri tanácsosi ranggal, fizetéssel és nyugdíjjal ellátott hivatalnoknak mondatik az. Azóta, szerintem az 1886. évi XXI. t. c. 89. §-a a főispánra is, mint állami hivatalnokra kötelező.

A törvény 57. §. B. pontjában mondatik, hogy a főispán ellenőri a törvényhatósági önkormányzatot, *tehát a pénztárakat és a pénztári kezelést is.*

Nos, ha nem teszi, vagy pedig nem szabályszerűen teszi, lehet-e őt a törvény 91. §-a által rendelt anyagi felelősség elől felmenteni? Nem. A pénztárnokot, a számvevőket, ellenőrt és egyéb pénztári és számvevői alkal-

mazottakat a főispán nevezi ki. A biztosítékok letétele iránt intézkedni szintén köteles. A kinevezés hibáiért, a kaution megkövetelése körüli mulasztásokért a felelősség talán szintén nem őt illeti? De igen. Nem is lehet ez másként.

Mert nem feltételezhető, hogy a törvényhatóságról intézkedő törvény, amely a főispánt intézkedési-, kinevezési-, sőt fegyelmi jogkörrel is felruházta, amely általánosságban intézkedik a felelősségről, a főispánt az anyagi felelősség elől kivethetőnek engedné, mert ennek bence kellene lenni a törvényben.

De tegyük fel az esetet, hogy a főispán rendelkezik, amely rendeletnek végrehajtásából kár származik (egyeseknek, vagy testületnek stb.) a törvény 94. §-a szerint ily esetben a tisztviselő, aki a felsőbb hatóság rendeletét hajtottotta végre, felelősségre nem vonható. Tehát ki fog a rendelet káros következményeiért felelni? az, aki rendelte. Ezért nem felelős az idézett 1896. évi főisp. vizsgálati jegyzőkönyvért még Matolay sem, sem senki más, csak a volt főispán, mert ő volt a főhatóság, aki rendelkezett.

Ha nem így lenne, ugyan mi lenne a hatóság kezelése alatt álló vagyonok biztonságából? Bajusz barátom szavával élve, így alakulna igazán a vármegyéből egy szomorú »figura«, amelynek jogai képeztiek, de fizetési kötelessége: az beláthatatlan.

Ha a vármegyének fegyelmi uton nincs módjában megállapítani a vagyoni felelősséget, nyitva áll a törvény rendes útja, ha másként a pénztárak ügyei rendezhetők nem lennének.

Az mondatik a »Zemplén« referátájában, hogy azt kértem, hogy a fegyelmi eljárást mindenki ellen indítsak meg, aki a pénztárvizsgálatba valaha belefolyt. Ezt én nem kértem.

Én azt mondtam, hogy a felügyeletre és ellenőrzésre kötelezett hivatalnoknak nemcsak főnökei (alispán, árvaszéki elnök, t. főügyész), de azok helyettesei ellen is vezetessék a vizsgálat (nem fegyelmi eljárás). Mert őket a törvény (szabályrendelet) jelöli ki helyettesekül, nincsen szükségük főnökeiktől a helyettesítésre, azok akadályoztatása esetén.

Ebből az következik, hogy a vizsgálat hivatalok és nem személyek ellen lenne vezetendő és csak az eredményhez képest, a vizsgálat befejezése után, fog előállni az eset, amikor személyek ellen lehet lesz megindítani a fegyelmi eljárást.

Buza Barna t. biz. tagnak indítványát a min. biztos kiküldése tárgyában pártoltam és felette sajnálom, hogy ezen kérdésben kisebbségben maradtunk.

Nem tudom mi volt e kérdésben a főispán ur véleménye, de az alispán felszólalásából azt kellett hinnem, hogy a főispán ur is ezen nézetet osztja, mert az alispán ur azt mondta, hogy ily irányu előterjesztést tettek a miniszternek.

Megmondtam a gyűlésen, miért kívánom a felsőbb hatósági kiküldöttet, tudja mindenki, hogy nem a főispán iránti bizalom hiányából, aminek a jelen esetben azért sem volna értelme, mert hiszen a közigazgatási bizottság nem az elnökét (a főispánt) bízta meg a vizsgálat foganatosításával. Tehát helyt uem foghat Meczner Gyula t. barátom érvelése (ha ugyan mondta a gyűlésen?) hogy bizalmatlanság lenne főispánunk iránt és szűgyen lenne a vármegyére és tisztikarára, ha ide miniszteri biztost küldenének. (Hát az nem bizalmatlanság a főispán ur iránt, hogy a vizsgálat vezetésére a közg. bizottság nem őtet kérte fel? — Ha a főispán ur átveszi a vizsgálatot, részemről örömmel nyugszom meg a közg. biz. határozatában.)

Ezt éppen neki volt legkevésbé joga mondani, aki — gondolom — a vizsgálattal szintén meg van bízva.

Neki — csekély itéletem szerint — a közhangulat után ítélve, kötelessége volt volna a megbízásról lemondani. Azt is megmondtam a gyűlésen, hogy miért.

De emlékezetbe visszaidézem, hogy ott, ahol nem egy tisztviselő ellen tétetik a fegyelmi vizsgálat folyamatba, de ahol a vármegye központi összes hivatalai ellen folyik a vizsgálat; ahol talán évektől óta lappang a vármegyei pénztáraknál, a hibák, mulasztások, visszaélések, sőt bűnök halmaza; ahol a vármegyének, az árváknak vagyonait nagyobb mérvű veszély fenyegeti; ahol állítólag a vármegye közigazgatási pénztára, többféle alapokból kölcsönöket szedett fel és azok visszafizetésére az alap hiányzik! Mondom, ahol ilyes állapotok várnak orvoslásra — ha hozzáadjuk a községekbeli leszámolás szükségét is — ott nem politizálhatnak, és a felelősség nagyságával szembe nem állithatunk fel képzelt szűgyeneket. Ez régi divatu beszéd, amely a 1896. főisp. jegyzőkönyvvel együtt csődöt mondott.

A jelen esetben sem al-sűgyén, sem bizalmatlanság szótagját ne képezze; mert aki ezt teszi, igénytelen nézetem szerint nem tesz a közügynek jó szolgálatot.

Itt az 1876. VII. tc. 3 §-a alapján tett közigazgatási bizottság intézkedése nem válik be.

Sőt én éppen azért, mert jelenlegi főispánunk iránt bizalommal, tisztelettel viseltetem, kiváló tulajdonait nagyra becsülöm: kívántam és kívánom, hogy a vizsgálat felsőbb hatósági kiküldött kezébe helyezessék. Esetleg, hogy azt ő maga személyesen vezesse. — És azért most ezeket kívánom, óhajtom, hogy a közgyűlés határozata ellen valaki által felelőssé adassék be. Felelősség tárgya az is, ha fegyelmi eljárást titkos szavazás mellőzésével rendeltek el. (1886. évi XXI. tc. 53-§.) az is: ha érdekeltek szavaztak. (törv. 50-51-52 §-ok.)

Végül felszólalásomnak, személyemet illető része tuloztatik. Igaz, én tettemért mindenkor helyt állok.

De uram fia, hát minek beszélünk az én felelősségemről. A 12 év előtt történtek után? Egyébként is, a felelősség elől igen fel vagyok mentve. Hiszen minden évnegyedben hallottuk, hogy a központon mily jó a harmonia és mily példányszerű különösen a pénzkézelés, amint ez meg is örökített a volt »Zemplén« hasábjain. De ha az sem lenne elég, minden felelősség elől felmenti a tisztikart az 1876-ik év előtti időre a 1896. főisp. számu zárszámadásokat vizsgáló jegyzőkönyv.

Egyébként Ég veled!

marad bátyád:

Wiczmány Ödön.

(Anyakönyvi kinevezés. A belügyminiszter a sztropkói anyakönyvi hivatalba Reutter Rezsőt anyakönyvvezetővé kinevezte.)

(Reutter Rezső sztropkói körjegyzővé történt megválasztása folytán megüresedett nagymihályi segédjegyzői állás ideiglenes helyettesítésével Halász Pál a b.-pesti közg. tanfolyamot kitüntetéssel végzett segédjegyző bizott meg. E választás f. é. március 11-én lesz. Ezen állásra Halász Pálon kívül pályázik még Salgó Alfréd varannói s.-jegyző is.)

(A központi választmány f. évi március 3-án d. u. fél 4 órakor az alispán hivatalos helyiségében ülést tart. Az ülés tárgya az 1901. évre vonatkozó képviselő-választói névjegyzékek összeírására vonatkozó előintézkedések.)

(Hivatalvizsgálat. Székely Elek polgármester, Kiss Ödön városi ügyész és Szöllősy Sándor számvevő közbenjöttével folyó hó 26-án megvizsgálta a rendőrkapitányi hivatal pénz- és ügykezelését s a tapasztaltak felett teljes

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA
SELYEMÁRUHÁZÁBAN
BUDAPEST, IV., Bécsi-utcza 4. szám

folyton a legnagyobb és legszebb választék található selymekelmék, bársonyok, csipkék, szalagok és ruhadiszekekből. Mint általánosan ismeretes, csakis a fenti cégnél találhatók, a legutóbb megjelent bluzok és ruhákra alkalmas selymekelme-ujdonságok, melyek — ugy minőségre, mint mintázatra nézve — kizárólag fenti cég részére készültek s csakis ott kaphatók.

OLCSÓ ÉS SZABOTT ÁRAK.
Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

megelégedését fejezte ki a hivatalos, Schmidt Lajos rendőrkapitány előtt.

*) A városi óroda-bizottság f. hó 1-én d. e. 11 órakor a város háza nagyertermében alakulást tart.

*) A sátoralj helyi ipartestület még 1902-ben folyamodott az ipartestületi betegsegélyző pénztár visszaállítására. E napokban érkezett le a kereskedelemügyi miniszter leirata, mely szerint az ipartestület ezen kérelme megtagadtatott.

*) Kéményseprői körök alakítása Sátoralj helyben. A több oldalról felmerült panaszoknak elejét veendő, Sátoralj helyi város képviselőtestülete kimondotta, hogy a város területén két kéményseprői kört alakít. Az e tárgyból alkotott és jóváhagyott szabályrendelet szerint az egyik kéményseprői kör azon házakhoz tartozik, mely a Korona- és Petőfi-utcákkal elválasztva, e vonalnak jobb, a másikhoz pedig azon házak tartoznak, amelyek annak baloldalára esnek. Ezen megosztás e hó 15-étől lépett életbe s erről a polgármester a város közönségét hirtelményen értesítette.

HIREK.

Farsang után.

— február 27.

Finoman, mint valami habos, könnyű selyem kendőn keresztül, úgy szítálja le ránk sugárszilánkjait a közelgő tavasz már is érezhető leheletére megújodott napkorong a szürkés ködfelhőkön keresztül, a melyek a fölengedett talaj párázataiból képződtek.

A déli korzó megnépesül s nagyon kevés ószinte sajnálat vagyon abban a bucsuzásban, a mely Karneval herceg távozását követi.

Sőt gondos családapák némi örömezzel vesznek bucsut a farsangtól. A farsangtól, a melynek mérlegét igen könnyű összeállítani. Táncoltak mindent s különösen fényes mulatságokat rendeztek jótékonyaságból.

Hát itt állunk meg s elmélkedünk egy keveset a farsangi jótékonyaságról, mely nem ismer csak jótékonycél. Azt ugyanis, hogy 200 koronát elköltsön valaki azért, hogy a szegényeknek 2 koronát juttasson.

Egy rakás ember összeáll s azt mondja: mulassunk, dobjódjunk, de ne feledkezzünk meg azokról, a kik a mi lábunk által taposott parketen alól laknak. Vagy rosszul fütött pincelakásokban, vagy még ott se. Hanem kint a kegyelemből rendelkezésükre bocsájtott istállóknak, felszerszínnekben s alomszéná a párnájuk, szemét a takarójuk.

Előáll egy ur s gyönyörű beszédet mond az emberszeretetről. Sokan még sírnak is a nagy megindultság mián. És megindul a nemes célú mozgalom. A női ruhatermekben méregdrága kelmékben szorgoskodnak a sápadt arcú varrólányok, a társadalom penészvirágai, a kik kevesebb napdíjat kapnak, mint annak a havanna szivarkirálynak az ára, a mit a bálerendező ur soupé alatt elszív. Bérkocsik száguldanak jobbra-balra, amelyekért tekintélyes összeget von le a pénztáros ur a tiszta jövedelemből. Nagy a sürgésforgás a városi kertészek összedrótozott, foltozott birodalmában, a divatkereskedésekben stb. Mindenki izgatott, csak a táncterem tulajdonosa, a város mosolyog, hisz tekintélyes summával gazdagítja üzleti könyveinek bevételi tételeit.

Végül azután kövér betűkkel jelzi harmadnap az ujság, hogy ebből a mulatságból ennyi korona, abból a mulatságból meg még kevesebb korona jutott a szegényeknek.

Hja, sok a kiadás: táncrend, teremisztítés stb . . .

Ez a tiszta jövedelem pedig gondolkozóba ejti az embert. És elmélkedni kezd azon, hogy mi történne akkor, ha szép asszonyok, leányok egyszerűbb ruhában és ékszerrel jelenének meg a balon, ha az urak 1—1 üveg pezsgóval kevesebbet logyasztának el soupé alatt s egy finomabb szivar árát félre tennék a mellényzsebbe jótékony célra, ha a drága

csillogó táncrend helyett megelégednének egy sima kartonra nyomott tancmusorral, (a mi éppen olyan kedves emlék lehet) és ha . . .

Szóval: ha az a nagyon sok ha nem volna többé ha.

És asszonyok, leányok a ruha — pezsgó — szivar ékszer stb. stb. különbözetet minden előkelőbb bál után oda adnak a szegényeknek?

De talán akkor nem is volnának szegények s nem hivalkodhatnának a jótékonyasággal. Pedig azzal büszkélkedni, olyan jól esik. Sz.

— Gróf Hadik-Barkóczy Endre kitüntetés. Ófelsége a király, mint a hivatalos lap február 21-iki száma közli, Gróf Hadik-Barkóczy Endrének a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot adományozta. — Az a kötelék, mely vármegyénk közönségét főispánunk révén is gróf Hadik-Barkóczy Endréhez fűzi, még bensőbbé teszi azon általános örömet, melyet a legfelsőbb kitüntetés vármegyénkben keltett, mert hisz ez alkalommal a királyi kegy mindenképen hazafias érzelmű és fenkölt gondolkodású férfit ért, kinek közéleti szereplése a mi vármegyénkben indul ki.

— Hangverseny. Az ev. ref egyház felolvasó-termének felszerelésére, Dókus Gyula és Fejes István védnöksége alatt, március hó 14-én hangversenyyel egybekötött táncmulatság lesz a városi színházban. A meghívókat hétfőn fogják szétküldeni. Nagy az érdeklődés e hangverseny iránt, mert a műsor rendkívül vonzó és változatos lesz.

— Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: A kassai „Kazinczy Kör” és a „Rákóczy Erelye Kiállítás” végrehajtó-bizottsága a nagy veszteség lesújtó érzetével jelentik, hogy felejthetetlen emlékü föltitkárjuk, Gerlóczy Géza folyó hó 25-én rövid, kínos szenvedés után jobblétre szenderült. A halál derékon törte ketté azt a nemes becsvágygal és nagyratörekvéssel telt életet, mely a „Kazinczy Kör” felvirágoztatása és a „Rákóczy Erelye Kiállítás” minél fényesebb sikere érdekében odaadó lelkesedéssel és önfeláldozó buzgósággal folytatott páratlan tevékenységével, lankadatlan, vezető munkálkodásával ragyogó példaként marad emlékünkben. A meghalognaknak hült tetemei f. hó 27-ikén, pénteken d. u. 2 és fél órakor, a Fő-utca 4. sz. háznál tartandó gyászszertartás után a Rozália-sírkertben tétettek örök nyugalomra. Kassa, 1903. február hó 26-án. Legyen emlékezete áldott!

— Gyilkos és öngyilkos urnó című, keddi számunkban megjelent hírlünkben megírtuk röviden, hogy Szepsy Sámuel bodrogkereszturi birtokos neje előbb két kis gyermekét, azután önmagát agyonlőtte. A megrázó családi drámáról most a következő részleteket közölhetjük: Hosszabb idő óta gyötörte Szepsy Sámuelné a nő nem egy átkos betegsége a hisztéria. A boldogtalan férj ismerte neje gyengeségét, féltékenyen őrködött, nehogy valami szerencsétlenséget idézzen elő az asszony. A gyászos napig betegápolói tisztét hiven teljesítette a gondos férj. Megtörtént azonban, hogy e napon dolga akad Sátoralj helyben. Aggodalom nélkül távozott el hazulról, mert családját a legjobb hangulatban hagyta otthon. Estve azonban hirtelen elfogta a betegség az asszonyt. Könyvelábadt szemekkel írta meg férjének bucsúlevelét s azután előbb a hat éves, azután a négy éves fiacskáját lötte szíven. Mikor ezekkel végzett, maga ellen fordította a forgópisztolyt. A családi meleg karokra váró, éjjel gyanutlanul hazaérkezett férj előtt rettetten látvány tárult. Boldogságát, reményét, küzdelmeinek célját három holttestben vérbe fagyva találta. A kétségbeesett kaposások közben kezébe került a bucsúlevel is, melyben a szerencsétlen asszony bocsánatot kér férjétől. Levelében írja, hogy ez előbb-utóbb úgy is be következett volna. E hó 25-én han-

tolták el a három áldozatot a község és vidékének általános részvétele mellett.

— Művész-hangverseny. Mult számunkban már jeleztük, hogy Nagylaky György hangverseny-igazgató holnap, március hó 1-én hangversenyt rendez az „Erkel”-siremlék javára, Krause Adél a berlini opera coloratur énekesnője, Aranyossy Janesika színművész, Yartin Pál zongoraművész közreműködésével. Most már alkalmunk van e hangverseny műsorát is leközlölni, mely a következő: 1. Moszkovszky: „Grande valse de Concert.” Yartin Pál. 2. Liszt: „E dur Polonaise.” Yartin Pál. 3. Dr. Vrabély: „Kaland.” Aranyossy Janka. 4. Igotus: „Bölcső mellett.” Aranyossy Janka. 5. Meyerbeer: „Apród dala.” (Hugenották). Krause Adél. 6. a) Strauss J.: „Kacagó dal.” b) „Magyar népdalok.” Krause Adél. 7. Beöthy: „Baba.” Aranyossy Janka. 8. Temérdek: „Szerelmen iskolája.” Aranyossy Janka. 9. Gounod: „Ekszer ária.” (Faust). Krause Adél. 10. a) Loeve: „Oh édes anyám.” Krause Adél. b) Kuliffay: „Pásztor fiú.” Krause Adél. 11. Chovan: „Rapsodie Hongroise.” Yartin Pál. 12. Brüll: „Scherzo.” Yartin Pál.

— Mulatság a gyári étkezőben. Utolsó farsangra sikerült mulatságot tartott a helybeli gyártelepi dal-, zene- és önképző-kör a gyári étkező tágas termében. Előbb hangverseny volt, melynek minden egyes pontját tesszéssel és élvezettel hallgatta a nagyszámu közönség. Utána tánc következett. Bájós hölgyek, fesztelen jókedv, pezsgő vidámság jellemezték az estét, melyen városunk köz- és társadalmi életének számos előkelősége is jelen volt. A pompás mulatság a hajnali órákban ért véget.

— A református felolvasó-esték befejezése után pár nappal, február hó 25-én este, mint értesülünk, Fejes Istvánné urnó, költő-papunk nemeslelkű, melegen érző, fenkölt gondolkozású felesége vendégeül hívta meg a vallásos irányu felolvasó-esték összes szereplőit. A ház urnője lebilincselő kedvességgel fogadta s igazán pompás lakomával vendégelte meg a lelkes szereplőket. Felköszöntött mondtak: Korbély Géza a ház urnőjére és urára; Fejes István vendégeikre; Harsányi István a vegyeskarra. A jelen volt hölgyek névsora a következő: Boresik Gyuláné, Mester Istvánné, özv. Nagy Béláné, Szalay Béláné, Szép Gedeonné, Szentgyörgyi Dezsóné, Szmik Gáborné, Szombathy Lászlóné, Boresik Margitka, Czigler Mariska, Nagy Margitka, Nagyváthy Nusika, Spillenbergek Sárika, Szent-Györgyi Sárika, Szép Ilonka és Szmik Margitka. A társaság fesztelen jó kedvvel a késő éjjeli órákig volt együtt.

— Félholtra verték a minap Alsó-Bereczkiben Nagy Pál Mihály gulyást. Mialatt V. M. szolgálatadójának istállójában a marhákat szóta, a cselédség gyermekei is besomolyogtak a tehének közé. Ezt meglátta Nagy Pál Ferenc, a gulyás 18 éves fia és kikergette az istállóba tolakodó gyermekeket, akik lélekszakadva rohantak ki a szabadba. Menekülésük közben Tóth János béres kis fia az ajtó küszöbén megbotlott és elesett. Ezért kellett azután Nagy Pál Mihály gulyásnak meglakolnia. A gyermek sírva panaszkodta el, hogy fellökték. Tóth János erre legényfiával együtt kapavál és bottal felfegyverkezve lesbe álltak és mikor Nagy Pál Mihály a kapuhoz ért, megtámadták és agyba-főbe verték. Ha a félholtra vert ember segítségére nem jön szolgálatadója, talán föl sem kelt volna többé a földről. A súlyosan sérült gulyást ápolás végett a helybeli kórházba hozták. A bosszuálló két Tóth-tal, apával és fiával pedig a bíróság fog leszámolni.

— A nagymihályi kaszinó f. évi február hó 24-én, farsang utolján szépen sikerült, zártkörü táncmulatságot rendezett a Barnai-szálló termében, amely méltó befejezése volt az idei táncestélyeknek.

— Elfogott tolvaj. Lapunk mult számában megírtuk, hogy Trokár Ferenc becsületes cigány-vajdákat meglopta a saját menyé, Makula Mária, akinek keresésére maga a károsult is utnak indult. A megloptott Trokár ügyesen, irigylésre méltó szakavatottsággal járt el a dolgában. Tolvaj menyét csakugyan elesipte s az ellopott 80 koronából 78 koronát talált nála. Megbocsátott neki és vissza is fogadta „kastélyába”, mert — mint mondá — nagyon szeretik a gyerekek.

— A szerencsi dalárda folyó hó 24-én tréfás dalestélyvel egybekötött táncmulatságot tartott, amely ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben jól sikerült.

— A Carolineum könyvtára javára tartott gyermek-előadáson felülfizettek: Gruschka Lajos, Vay Mátyás, Petsár Gyula, Vass József, Lácay Elek, Zettin Ignác, Varga János, Lissy Edéné, Szakácsy Józsefné, özv. Román Jánosné, Rác János, Bányász Józsefné, Gyarmathy Béláné, Barna Bertalanné, Schweitzer Jánosné. Meleg köszönetet mond a rendezőség.

— Nyilvános felolvasások. Egyik belügyminiszteri rendelet téves értelmezése folytán eddig nyilvános jellegű felolvasást csak rendőrhatalmági engedéllyel lehetett tartani. Ez állapot megszüntetésére most a belügyminiszter újlag elrendelte, hogy egyesületek, közzintézetek, bizottságok előleges engedély nélkül is tarthatnak tudományos és szórakoztató estélyeket.

— Fölvágta a hasát. Onda Gergely és Balogh János vigan szüresölték a hegy levét a tiszaluzci koreszmában. Borközi állapotban aztán összekulomböztek. Balogh nem sokáig tűrte társa ellenérveit, hirtelen kést ragadott és úgy szurta hasba Onda Gergelyt, hogy a következő pillanatban Ondának emésztő szervei teljesen kifordultak. A Szerencséről érkezett orvosi segély nem tudta megmenteni s alig néhány órai kínlás után meghalt. Baloghot a csendőrség letartóztatta és a szerencsi járás fogházába kísérte.

— Nyilvános számadás. A szerencsi „Társaskör”-nek február 21-én tartott álarcos-estélyen felülfizettek: báró Harkányi János 10 K. — Kovácsy Ferenc, Bernáth Béla 8—8 K. — Kovács Juliska kártyavetésből 7 K. 40 fil. — Szappanos Miklós 6 K. — Deutch Gyula vezérigazgató, Menyhárt Lajos, Hermann Sándor, dr. Altmann Elek, dr. Gábor Gyula, Grass Gusztáv, legényei Pintér István 5—5 K. — Simon József 4 K. — Knizner Béla, Dubán Lipót, Sulyovszky Sándor, Sz. Fillek Károly, Doerstling Pál, Pekáry János, Arvay János, Nagy Adolf, Wetterschneider Miksa 3—3 K. — Bier János, Pintér János, Rác Miklós, Lipóczy Norbert, Samesch Jenő, Weil Adolf, Dubán Aladár, Baranyi Kálmán, Kolos Tibor, Engel Jakab, Doroznyák József, N. N., X. X., dr. Erős János, dr. Székely Miklós, dr. Kovács Gábor, Vitéz János 2—2 K. — X. Y. és X. Z. 1 K. 50 fil. — Mogyoróssy János, Zvolenszky Lajos, Retteggy Géza, Lichtmann S., Kún Dezső, Gál J., Kiss László, Zakár János, Cseckovits Istvánné, Jeney István, Bogár Imre, Engel Zoltán 1—1 K. Összesen 148 K. 90 f.

— Hivatlan vendég sorsa. Nagy lakadalmat csaptak folyó hó 24-én Gazdag Ferenc kistoronyai lakos házában. A lakadalomra elment Roszoha Pál cseléd is, akit eleinte szívesen fogadtak és egy kis itókéval meg is kínáltak. De mikor másodikban többet magával és ittas állapotban ismét betért a lakodalmas házhoz, a fogadtatás már kevésbbé volt barátságos. A pityókás állapotban volt hangos legények jelenléte bántotta a háziakat s ezért csakhamar kiutasították őket. A legények össze is szedték sátorukat és eltávoztak a lakodalmas házból. Köztük volt Roszoha Pál is. Már a kapunál jártak, mikor Roszohát bal karján olyan erős ütés érte,

hogy karja két helyen eltört. Valaki hátulról baltával megtámadta. A szerencsétlenül járt legényt súlyosan sérülve a sátoraljujhelyi kórházba szállították.

A gálszécsi ifjusági egyesület műkedvelői előadása. A múlt év őszén alakult gálszécsi ifjusági egyesület a nagy nyilvánosság előtt is életjelt adott magáról és életrealitásáról: 1903. febr. 21-én műkedvelői előadással egybekötött tánemulatságot rendezett a Nemzeti-szálloda termeiben. A műkedvelői előadás műsora a következő volt: 1. Hat hét multán, vigjáték egy felvonásban. Irta Gyulai Farkas. Előadták Bachmánszky Anna és Princz Rezső. 2. Egyetlen leány, vigjáték egy felvonásban. Irta gróf Fredro Sándor. Előadták Subász János, Urbán Paula, Princz Ilona, Bekes Erzsike, Bekes Emma, Bachmánszky Anna, Piláth Antal, Molnár Béla, Erdélyi Béla, Horváth Béla, Szavas Béla. A szereplők mindannyian igen ügyesen oldották meg feladatukat, jól alakították még a tótajuk is teljes szabotossággal és meglepedésre adták szerepüket. Mindenekfelett kitűnt azonban Bachmánszky Anna precíz játékával. A közönség telt házzal jutalmazta az ifjak fáradságát s az est 100 korona tiszta jövedelmet hozott az ifjusági egyesület könyvtára alapítására. A legfőbb érdem Andrejkovics Pál igazgató-tanítót, az egyesület igazgatóját illeti, aki fáradságot nem ismerve, a rendezést magára vállalta s több estén át oktatta, gyakorolva az ifjakat, a sikert biztosította. Előadás után a szálló termeiben reggelig tartó tánc volt.

Betörési kísérlet Sárospatakon. A sárospataki fogyasztási és értékesítő szövetkezet üzlethelyiségébe folyó hó 20-án éjjel betörést kíséreltek meg kébor cigányok. Az ablakot sárral bekenték s azután betörték, tovább jutni azonban nem tudtak, mert a vasrost megakadályozta őket munkájukban. A tettesek közül egy cigányt elfogtak.

Köszvényes és csúszos betegeknél kitűnő eredménnyel alkalmazták az orvosok a *Zoltán*-féle kenőcsöt, mert ez még oly betegeknek is, kik évek óta szenvednek, pár nap alatt tökéletes gyógyulást idéz elő. Kapható üvege 2 koronáért *Zoltán* Béla gyógytárában Bpsten.

Razzia. A rendőrség folyó hó 26-án razzia-tartott a városban, melynek eredménye *kilenc* befogott ember volt. A befogottak foglalkozás nélkül találtak a mellékutak egyes csap-székeiben. A razzia alkalmával egy 17 éves leány is a rendőrség kezébe került, akit többi társaival együtt kihallgatásuk és megbüntetésük után illetései községeikbe toloncolnak.

Uj férfi-dívat ruha szabás-füzet nyílt meg a Rákóczy-utcán lévő Gyarmathy-féle házban, hol a tulajdonos *Sant* Mór budapesti szabász által az ott raktáron lévő angol, francia és honi kelmékből a legizlésteljesebb ruhák készítettetnek, és ez uton is felhívja olvasóink b. figyelmét lapunkban foglalt hirdetésére.

Nyilvános köszönet. A gálszécsi takaré- és hitelpénztár igazgatósága a napokban 100 koronát volt szíves kezimhez kiutalványozni a következő célokra: 3 helybeli iskolának jutalmazásokra 40, — a tanítói segély-alap javára, iparostanonc-iskolai tanulóknak jutalmazására, a zempléni megyei tanítók házára, a helybeli óvodának, ifjusági egyesületnek, állami iskolába járó, szegénysorsu gyermekeknek lábbelivel való ellátására 10—10 koronát. Az átvett összeget az elősorolt intézetek és intézmények között felosztván kellems kötelességet teljesítek, midőn a nevezett igazgatóságnak ezen nemeslelkű és a népnevelést és jótekonyságot előmozdító adományaiért az összes érdekeltek nevében is hálás köszönetet mondok. Gálszécs, 1903. évi február hó 25-én. *Andrejkovics Pál* áll. isk. igazgató tanító.

Mindenki tudja, hogy a Mauth-ner-féle impregnált takarmányrépamag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb főzelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. — Szóval a *Mauthner*-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

Az Urános kék. A legkedveltebb ruhaképző, mert a képzhető legzebb kék színt szolgáltatja és minden tekintetben felülmúlja az eddigi, ilyenmü gyártmányokat. Előkelő háztartások és nagy mosóintézetek tanúsága szerint az Urános kék a legjobb és legolcsóbb ruhaképző.

Hölgyek öröme! Ezekre menő elismerő levél bizonyítja, hogy a legjobb szert a szépség ápolására az általam készített híres Dr. Lehman-féle arckenőcs. Egy tégely ára 1 korona, hozzávaló szappan 80 fillér. Poudre 1 doboz 1 korona. Csak nevem és arcképpemmel ellátott tégelyt kérjünk és fogadjunk el! Kérem egy próbarendelést tenni. *Gyarmati* Emil városi gyógyszerésztára a Szent-Háromság-hoz Baján. Vizonteladók nagy kedvezményben részesülnek.

Európai gyökeres és sima nemes vesszők a legolcsóbb árban teljesen fajtisztán, igen szép, gyökeres, jégverés, és más hibától mentes, a legkiválóbb negyvennégy bor-és csemegefajok. Kétéves gyökeres vessző, százhuszezer. Egyéves gyökeres hatszáz-ezer. Sima, ötszáz-ezer. Gyökeres fásoltvány, nyolcszáz-ezer. Sima zöldoltvány, négyszáz-ezer. Színes fénynyomatu díszes árjegyzéket bárkinék is ingyen és bérmentve küld az „Érveléki első szőlőoltvány-telep”, Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid, melynek lapunk mai számában megjelent hirdetésére felhívjuk olvasóink figyelmét.

Nyers bastelyem

egy telje en egész ruhára 9 fnt 90 kr.-tól 43 fnt 25 kr.-ig.

Portó- és vámmentesen házhoz szállítva. Kivá-natra mintákat dus választékban postafordultá-val küld:

Henneberg selyemgyára Zürichben.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

A fogyasztási szövetkezetekről.

— febr. 26.

A városunkban tervbevetett tisztviselő-telep eszméje felvetette azt a további kérdést is: alapítsanak-e, vagy sem tisztviselőink egy fogyasztási szövetkezetet is. Az eszmének pártolói is, meg azok is, akik nem helyeslik azt, egyaránt a nyilvánossághoz fordulnak érveikkel. Lapunkat is megtisztelték mind a két irány képviselői és mind teljes készséggel adunk tért mind a két irányból jövő felszólalásoknak: audiatur utraque pars.

I.

Néhány év óta folyton kevesedik a fogy. szövetkezetek száma Magyarországon, mert több szüntette be működését, mint ahány ujjonnan alapított. Tönkrement több szövetkezet a rossz kezelés miatt, egy néhány most sem bírta a versenyt a szakképzett kereskedővel megállani; de a legelőbb különösen azok, melyek nagyobb városban léteztek, azért, mert a fogyasztó közönség meggyőződött arról, hogy a fogy. szövetk. semmimü előnyt vagy kedvezményt nyújtani nem képes s így azokat kellő pártolásban nem részesítette.

A gyakorlati tapasztalatok e téren nem valami biztatók s ennek dacára még mindig akadnak a fogy. szövetk. eszméjének pártolói, igaz ugyan, hogy leginkább oly egyének részéről, akiknek működési körük távol áll a közgazdaságtól s így természetesen e téren jártassággal nem bírnak. Csak az eszmének hangzatos-

ságából kifolyólag, csak azért, mert ez az uralkodó áramlat, pártolják és karolják fel a szövetkezeti eszmét; nem tekintve azt, vajjon szükségessé teszik-e azt a helyi viszonyok, kivá-natos-e ennek létesítése a közjólét szempontjából.

Magam sem zárkózom el a fogy. szövetkezeti eszmétől, sőt elismerem annak bizonyos esetekben való célszerűségét és hasznosságát, de mindig a helyi viszonyok és körülmények tekintetbevételével, ezeknek méltatásával. Igen, elismerem, hogy van a fogy. szövetkezetnek létjogosultsága, de csak egy meghatározott cél irányában és megkülönböztető helyeken.

Helyén való a fogy. szövetk. egy olyan ipartelepen, vagy kisebb községben, mely a várostól távol esik és amely helyen a fogyasztó áruszükségletét kívánságának megfelelően beszerezni nem képes. Ilyen helyen a fogy. szövetk. létesítése, célszerű és pedig nem anyagi szempontól, nem az áru bevásárlásából esetleg eredő értékkülönbözöt miatt, hanem a munkaidő megtakarítása céljából.

Az az évenkénti 5, vagy mondjuk 10 koronát tevő érték különbség, illetve bevásárlási különbözöt esekély összeg ahhoz, hogy indokoltá tegye a fogy. szövetkezeteket és az azoknak nyújtott állami kedvezményt, ha nem tekintjük az annál fontosabb szempontokat és körülményeket, vagyis azt, hogy a kisgazda, iparos és munkás ne legyen kényszerítve gyakran akár egész napot is munka idejéből a bevásárlásra fecsérelni. Ez a munkatakarítás tulajdonképen a fogyasztási szövetkezeteknek célzata, ez teszi azt indokoltá, ezért nyújt a törvény azoknak kiváltságokat.

Mailáth József grófot, ki a fogy. szövetkezeteket vidékünkön meghonosította és létesítette, ezen szempontok vezérelték; távol állott tőle a gondolat, hogy a fogy. szövetkezetekkel a kereskedelmet megkárosítsa, pláne tönkre tegye. Intenciója legfeltűnőbb módon a Széchényi-lakomán mondott ünnepi beszédjében nyert kifejezést, melyben a kereskedelem fontosságát különösen méltatta és az összes közgazdasági tényezőket békés együttműködésre hívta fel. Nézetem szerint azért választotta az ünnepi beszédjéhez e témát, mert arról győződött meg, hogy az általa terjesztett szövetkezeti eszme a nagy közönség részéről helytelenül, ferdén értelmezettik.

Tény, hogy a közönség általában még nem bír közgazdasági kérdésekben oly alapos tudással, hogy ily fontos kérdésekkel behatóbban foglalkozhassék és messze menő horderejét megbirálni képes legyen.

A kérdésnek általános részére vonatkozó észrevételeim után, áttérek eikkem tulajdonképeni tárgyára, a Sátoraljujhelyben létesíteni szándékolt fogy. szövetkezet kérdésére.

Mindenekelőtt megjegyzem, hogy nem tudom annak okát megmagyarázni, miért talált a fogy. szövetk. városunkban oly későn pártolókra? hogy mennyiben változtak legutóbb a piacviszonyok nálunk, hogy ezek szükségessé teszik annak létesítését? Talán alapos tanulmányozás tárgyává tette a szövetkezeti eszmének valamely hívója az itteni és más kir. törvényessékhöz benyújtott szövetkezeti mérlegeket és azoknak kedvező eredménye hatott oly biztatólag? Vagy talán tapasztalta, hogy a helybeli kereskedők az árut oly magas nyerelességgel árulják? Avagy kevésnek találja, hogy 15,000 lakossal bíró városunkban csak mintegy 150—200 különböző szakmájú kereskedő van, s így minden 100 lélekre csak egy kereskedő esik?

Nem hiszem, hogy a felsoroltak közül akár csak egyik is volna az indító ok, sőt ellenkezőleg, a helyi körülmények és viszonyok nem ismerése érlelte meg az eszmét, hogy fogyasztási szövetkezet létesítését tervbe vették.

Ámbár áruüzletem nincs, mégis bírok az árukereskedés terén némi tapasztalattal, de azok alapján semmi esetre nem tudom magamnak megmagyarázni azon előnyöket, melyeket a fogy. szövetkezetektől várnak. Nagyon leköteleznének tehát a fogy. szövetk. alapítói vagy az eszmének megpendítője, ha a várható előnyökről — a mennyiben alább kifejtett nézetem nem lennének helyesek — engem felvilágosítanának.

Tudtommal egy 5—6 tagból álló családnak évi szükséglete fűszerárkban, beleértve cukor-, kávé-, rum-, teát-, rozst-, s más e féle cikket maximalisan 300—400 koronát tesz ki. E cikkek 5, legfőbb 10% nyerelességgel árusíthatnak, a kereskedő tehát egy ilyen úgynevezett „Kundschaft”-nál évenként 15—40 koronát nyer. Mi minden előnyt nyújt és mily sokoldalú kockázatot vállal a kereskedő e szerény haszonért a vevővel szemben, nem szólva arról, hogy egész szakképzettség, teljes erejét és egész idejét vevője érdekeinek szenteli és annak kielégítése képezi jó törekvését. Nagy tévedésben vannak tehát azok, kik azt hiszik, hogy a fogy. szövetkezet versenyképes a kereskedővel szemben.

A szövetkezetnek a törvény által biztosított némely előnyeit nagymértékben ellensúlyozza a kereskedő szakképzettsége és azon tény, hogy ő maga végzi azon teendőket, melyet a fogy. szövetkezetnél fizetett alkalmazott teljesít.

Nem is egészen önos célból foglalnak állást a kereskedők a szövetkezetekkel szemben.

Hozzájárul ehhez a közérdek is, mert elvitázhatalan tény, hogy a forgalomnak csökkenése által az áru drágittatik, ami a vevőközönség terhére esik.

Azt hiszem, nem tévedek, amikor azon nézetnek adok kifejezést, hogy nyerek még alkalmat a fogy. szövetkezetek kérdésével kimerítőbben foglalkozni, azért nem érintem e cikkemben a részleteket, hanem egyet ajánlok az igen tisztelt alapítók figyelmébe:

A kereskedői osztály az, mely aránylag leg több járul a közterhekhez, miután a legtöbb jövedelmi adót azok fizetik, s amint fentebb kifejtetem, a fogy. szövetkezeteknek az adókedvezmény nem azért adatott meg, hogy az adófizető polgárok adóképeségét gyöngítsék, hanem azért, hogy e kedvezmény csak ott vétesék igénybe, hol a közérdek azt indokoltá teszi.

Grünbaum Simon.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

M. B. Girincs, B. L. Mező-Laborecz. Jövő számbunkban kerül sorra.

Ketten. A jövő számban szólunk róla. *G. B. Bpest.* Küldtünk abból a példányból a mai postával.

Miért? Közölhetetlen. Bővebb válaszra sem időt nem szentelünk, sem helyet. Nem is lehet feladatunk.

T. Eperjes 1. Küldje be teljes bizalommal 2) Gál Lajos törvénytörvényalkirábi vezetői. *Nem közölhető.* Csunglijámen (humorszek).

Kiadótulajdonos *Éhlert Gyula.*

HIRDETÉSEK.

A Richter-féle
LINIMENTUM CAPS. COMP.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált házaszer, amely már több mint 33 év óta megbízható bebizonyosodott alkalmatosságként készítenél, csiszal és megújítván.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevizsgálaskor óvatossak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzékkel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legfőbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József,** gyógyszerész Budapesten.

Richter F. Ad. és társa,
* csisz. és kir. udvari orvostudósok.
* * *
Rudolfszt.

Új szabó-üzlet

Budapestről.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Rákóczy-utcán lévő Gyarmathy-féle házban egy — a mai kor minden kívánalmainak megfelelő

uri férfi divat-ruha szabó üzletet

nyitottam, hol is mindennemű angol és modern szabású férfi ruhákat a raktáron lévő legfinomabb angol, francia és honi kelmékből a legújabb divat szerint gyorsan és izlésteljesen készítek.

A fővárosban számos éven át gyakorlatilag szerzett tapasztalataimnál fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb ízlésnek is megfelelek, miért is számos látogatást és pártfogást kérve maradtam

teljes tisztelettel
Sant Mór.

Van szerencsém a n. é. közönségnek ajánlani

saját termései tisztán kezelt

BOROMAT.

Literje 36 krajczár.

Szabó Erzsí,
dohány- és szivar áruda.

Tk. 487903. szám.

Hirdetmény.

A szerencsi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az ismeretlen okokból elveszett, s így pótlandó hernád-németi 19. és a sajtó-kesznyéti 69. számú telekjegyzőkönyvek tervezetei az 1880. évi XLVI. t.-cz. és a 18058/1880. I. M. E. számú igazságügyministeri rendelet értelmében lefolytatott eljárás folyamán a következőleg készítették el.

19. A. Hernád-Németi.
1. sor 400. hr. sz. Ház 85. sz. alatt 188 □ öl.
2. sor 401. hr. sz. Kert 375 □ öl.
4. sor 918. hr. sz. Kenderföld 150 □ öl.

5. sor 1051. hr. sz. Szántóföld. — Belső nagy utca 1 h. 400 □ öl.
A 3, 6, 7, 8, 9, 10. és 11. sorszámkok alatt foglalt részletek lejegyzve.

Az „A” lapon foglalt összes ingatlanok tulajdonosa Mádi Mihály.
A teherlapon C. 2. alatt a Mádi János javára 250 frt (500 korona) tőke jár. erejéig zálogjog van bekebelezve, amely zálogjogra a tulajdonjog időközben a C. 3—6 alatt örökös címen a Mádi Mihály, Mádi Eszter férj. Nagy Jánosné, Mádi István és Mádi Zsuzsanna férj. Szokoli Gáborné javára jegyeztetett be.

69. A. Kesznyéten.
Die Eheleute Bordás Johanna Hausler und Maria, geborene Molnár. Vertreten durch Nagy Kovács József. — Siehe allg. Verh. Gust. Port. V.
Klein Hansel.

1 O. Z. 295. P. No. Haus No. 25 sammt Hofraum 126 □ öl.
2 O. Z. 106. P. No. Garten 336 □ öl.

B. Birtokváltás nincs.

C.

Tehertétel nincs.

Ezek a tervezetek a telekkönyvi irodában közszemlére kitétettek.

Felhívja ennél fogva mindazokat, kik a tervezetekben bejegyzett ingatlanokra vonatkozólag a hirdetmény hatályossága kezdetének napja előtt szerzett tulajdon, zálog- vagy más nyilvankönyvi jognál fogva akár a fekvőségek megjelölése, akár a telekkönyvi jószágtekst összeállítására, vagy a bejegyzett biratokviszonyok kinyomozására tekintetben a tervezetekben valamely igazítást, kiegészítést, bejegyzést, hozzájegyzést vagy átjegyzést igényelhetni vélnék, miszerint ebbeli igényeiket az ezennel meghatározott 1903. évi június hó 15 (tizenötödik) napjáig a kir. járásbírósa mint tkvi hatóságnál annnyival inkább jelentésk be, mert ellenesetbe ezek az igények oly harmadik személyek kárára, kik a hirdetmény hatályossága kezdetének napjától fogva ezekből a tervezetekből készített telekjegyzőkönyvekben foglalt bejegyzések alapján további nyilvankönyvi jogokat jóhiszeműleg szereznek, többé nem érvényesíthetők.

Felhívja továbbá mindazon hitelezőket, kik ezekben a tervezetekben bejegyzett fekvőségekre elsőbbségi jogokat, vagy már nyertek, vagy ezen hirdetmény hatályossága kezdetének napjáig netalán nyeresednek, hogy követeléseiket ezeknek a tervezeteknek alapján készített telekjegyzőkönyvekbe leendő bevezetés végett a fentebb megjelölt határidőn belül, ennél a kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóságnál annnyival inkább jelentésk be, mert ellenesetben a korábban nyert elsőbbséget elvesztik; holott kellő bejelentés mellett a hirdetmény hatályossága kezdetének napjáig nyert elsőbbségi jogaik, az ettől fogva tulajdoni vagy zálogjogot nyert

szerzők vagy jelzőlogos hitelezők irányában is fenmaradnak.

Kelt Szerencsen, a kir. járásbírósa mint tkvi hatóságnál 1903. évi február hó 17-ik napján.

Lábos Gyula,
kir. aljbíró.

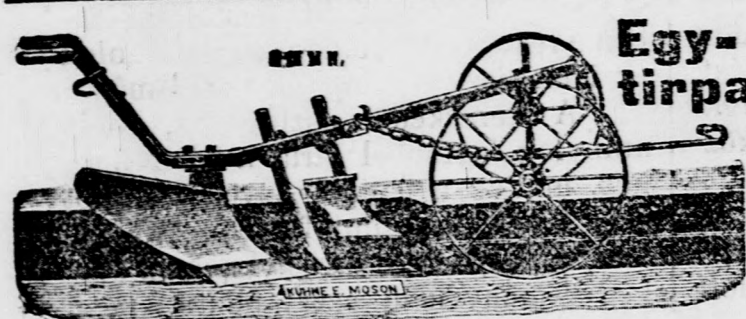
SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokvány minőségben és európai nemes gyökeres és sima vesszők mélyen leszállított árákon. Oltványok ezek 90—100 frt. Mindenik a legkiválóbb bor- és csemegefajokból, fajtisztán, teljes jótállással. Ha a szállítvány a megrendelésnek meg nem felelne, úgy az oda- és visszaszállítási költséget, valamint a megrendelő által kifizetett összeget hiány nélkül azonnal visszafizetem. — Így mindenki ebbeli szükségletét az én költségemen házához szállítva tekintheti meg.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemeték és magvak. Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövény-növény. Ez az egyedül, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át, úgy hogy a bekerített részek teljesen kulcsal zárhatók. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott útlevél és kezelési utasítás mellékeltek. Bővebb tájékozás végett szíves fénynyomatú díszes árjegyzékek ingyen és bérmentve küldetnek, rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzésen kívül egy oly könyvet kap ezzel, ki címét egy levelezőlapon tudatja, mely nincsen az a ház vagy esztendő, ahol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városban, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is érdekében áll, kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek.

Kétséves, óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése majd minden gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt. Cim: Ermelléki Első Szőlőoltvány-Telep. Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid.

Egy- és többvasu ekéket, extirpátorokat és porhanyító eszközöket, szántó- és rétboronákat, hengereket, kapálóeszközöket, hirneves szabadalm.

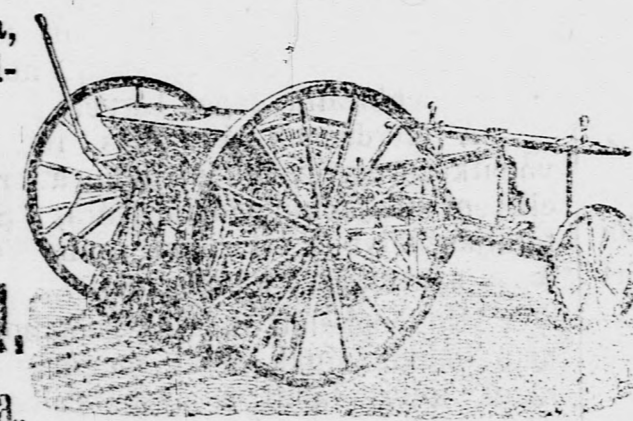
tolókeres „MOSONI DRILL” sorvetőgépeket, lógereblyéket, „Osborne” aratógépeket, járgányos cséplőkészleteket, rostákat, konkolyválasztókat, szecskavágókat, morzsolókat stb.

Különleges eszközöket a burgonya, répa- és szőlőmiveléshez szállít elismert legjobb minőségben

Kühne E

legrégibb hazai MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

EPILEPSIA,

ki göresök, áll-
malanság
vagy más isdege bajokban szenved, forduljon egész bizalommal a Schwaben gyógyszerárthoz Frankfurt a M. honnan teljesen díjmentesen kap egy fűzetet.

Restitutionsfluid

Cs és szab. mosóvíz lovak részére.
1 fűveg ára 2 korona 80 fillér. — 40 év óta az udvari istállóban, a katonaság és magánosok nagyobb istállóiban használatban van nagyobb munkánál és kisebb utóerősű, fizetőképű, inak merevségénél stb., az idomításnál kiváló munkára képesíti a lovakat. Csak a fenti védjeggyel valódi. Kapható Auszr. — Magyarország valamennyi gyógyszerárthoz és gyógyszerkereskedésben. Főraktár: Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész, Korneuburg, Bécs mellett. Cs és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár fejedelmi udvari szállító.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy mindennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását avagy bérbevitelét a legelőnyösebb feltételek mellett s a legrövidebb idő alatt közvetítem

Jóhirnevű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,
S.-A.-Ujhely Korona u.

Unghváry László

(Czegléd) 300 holdas bortermő szőlőtelepének, továbbá gyümölcs- és szőlőiskolájának árjegyzéke megjelent, hol 5 krajczártól fellele nemes csemeték, 2 forinttól fellele sima és gyökeres szőlővesszők; továbbá — 15—18 forinttól fellele sajáttermésű rendkívül finom újborok kaphatók. Ezenkívül mindenféle gyümölcsfadonoz, akác- és gleditschia-csemeték. Tessék árjegyzéket (borról is) kéri.

Egy jó házból való német leány gyermekek mellé mint bon ajánlkozik. Kézi munka és varrásban is kellő jártassággal bír.

Czím megtudható a kiadóhivatásban.

90/1903. végr. sz.

Arverési hirdetmény.

Alólírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében közhírré teszi, hogy a a.-ujhelyi kir. járásbírósa 1902. évi V. I. 26/5, 697/3, 403/2, 600/2. és 1901. V. I. 484/4. számú végzések következtében hivatalból képviselt Kassai ügyvédi kamara javára 1000 korona, 320 kor. 80 fill. és 400 kor. — hivatalból képviselt Cs. kir. szab. Adriaal biztosító társaság javára 896 kor. 88 fill. s végül hivatalból képviselt

Gerstl Károly fia cég javára 44 korona s jár. erejéig Dr. Fried Lajos sauhelyi lakos ellen a már foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és összesen 2335 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok, zongora stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a s. a.-ujhelyi kir. járásbírósa 1902. évi V. I. 26/5. 603/3 403/2, 609/2. és 1901. V. I. 486/4. sz. végzések folytán 2361 korona 68 fillér tőkekövetkező, ezekenkívül járó kamatok s a már bíróság megállapított költségek erejéig Satoralja-ujhelyben végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközzésére 1903. évi márczius hó 2-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Sauhely, 1903. évi február hó 7.

Fejér Zoltán,
kir. bir. végrehajtó.

Közgyűlési meghívó.

A b-szerdahelyi immunis homoki szőlőtelep

részvénytársaság részvényesei

folyó évi márczius hó 15-én d. u. 2 órakor

Sátoralja-Ujhelyben, a Zemplénmegyei kereskedelmi, ipar-, termény- és hitelbank helyiségében tartandó

évi rendes közgyűlésre

tisztelettel meghívotnak.

Tárgyak:

1. Jelentése az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak az 1902-ik évi gazdálkodási eredményről.
  2. Határozathozatal az évi mérleg és eredmény számla megállapítása és a felmentvény megadása iránt.
  3. Hét igazgatósági tag, három rendes felügyelő bizottsági tag és egy felügyelő bizottsági póttag választása.
- A mérlegre vonatkozó igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentést a részvényesek a közgyűlés előtt 8 nappal, naponként d. u. 2-4 óráig Sátoralja-Ujhelyben, a zemplénmegyei kereskedelmi, ipar-, termény- és hitelbank helyiségében Havas Bertalan társulati titkárnál megtekinthetik.

Kivonat az alapszabályok 20. §-ából:

A közgyűlés áll azon részvényesekből, kik a közgyűlés előtti időben részvényeiket az igazgatóságnál ellennyugta és szavazati jegy mellett letéteményezték.

Az igazgatóság.

Földbirtokosok figyelmébe!

Birtokokra előnyös

törlesztéses kölcsönöket

5000 koronán felül és konvertálásokat díjmentesen közvetít a

Kassai Takarékpénztár

Kassa, Fő-utca 36. sz. a. a Dómmal szemben.

Meghívás.

Az 1898. XXIII. t.-cz. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezet kötelékébe tartozó Király-Helmez vidéki hitelszövetkezet mint az Országos központi hitelszövetkezet tagja, 1903. évi márczius hó 15-én d. u. 3 órakor az ármentesítő társulat nagytermében

rendes közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 35. §-a értelmében meghívotnak.

Napirend:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság 12 tagjának választása.
6. Felügyelő-bizottság 3 tagjának választása.
7. Netaláni indítványok.
8. Az alapszabályok módosítása.

1902. évi december hó 31-én a tagok száma 259, üzletrészeinek száma pedig 376 volt; az év folyamán belépett 21 tag 21 üzletrészszel, kilépett 3 tag 3 üzletrészszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Király-Helmez, 1903. február hó 20-án

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10-50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

„CLUB” kávéház.

Van szerencsém a m. t. közönség szives tudomására hozni, hogy a Sátoralja-Ujhelyben, a Széchényi-téren lévő, eddig bérletben volt

„CLUB” KÁVÉHÁZAT

megvettem és folyó évi márczius hó 1-én ünnepélyeken megnyitom.

Kávéházamban a legjobb minőségű italokkal és hideg büffével szolgálok. Pontos és előzékeny kiszolgálatról kezeskedem. — E szakmában 22 éven át szerzett tapasztalataim engedik remélni, hogy a kávéházamat látogató közönség teljes megelégedését fogom kiérdemelni. A magam részéről minden igyekezetem és törekvésem oda fog irányulni, hogy a közönség nálam teljes kényelmet találjon, valódi italokkal és jó hideg ételekkel kiszolgálhassam.

Kitűnő fekete kávé.

Jó italok.

Pontos kiszolgálát.

Büffé.

Magamat a m. t. közönség jó indulatába és pártfogásába ajánlva, kiváló tisztelettel vagyok

Markovics Gyula,
kávés.

Rakovszky Sándor

férfi és női-ruha vegyítisztító, selyem-szövet gyapju-ruhafestő és guvlirozó intézete.

S.-A.-Ujhely, a vármegyeház háta mögötti Beresényi-u. 45. sz.

Férfi és a női ruhák, tisztí egyenruhák, tavaszi és őszi felöltők, gyermek-ruhák, szallagok, csipkék, nyakkedők, szarvasbőr nadrág stb. elő nem sorolt tárgyak tisztításra elvállaltatnak. Minden megunt színű, vagy színehagyott női és férfi ruhák, a tárgy minőségéhez képest minden divatos színben festetnek. Ajánlom továbbá

Guvlirozó-gépeimet

a n. é. hölgyközönségnek szives figyelmébe. — Guvlirozni elvállalok: selyem, krep, batiszt, ternó, mol, muszlin, dűszuárt, gázt, iluzient, dűschest, selyem-csipkéket, klotokat, u. m. egész női ruha aljakra, gyermek ruhákra, köpenyegre, schlafrokra, zsipon aljakra, diszkó-tényeket, betéteket és diszeket a legszolidabb árak mellett.

Guvlirozások kívánatra azonnal elkészítetnek.

Férfi- és női ruhák kívánatra a legrövidebb idő alatt olesó áron tisztítatnak.

Férfi ruhák vasalása azonnal elkészítetnek.

Schicht-szappan

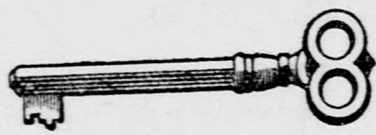
VÉDJEJY:

„SZARVAS“

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan. — Minden ártalmatlan keveréktől mentes.

„KULCS“

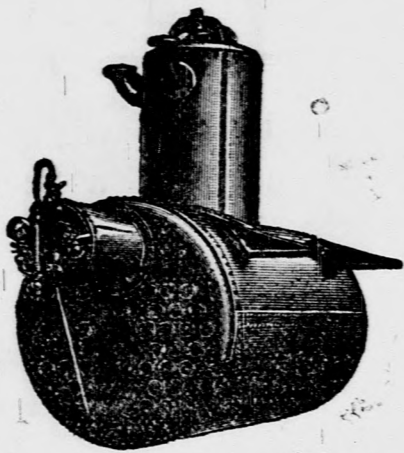

Mindenütt kapható.

A bevásárlásnál kiváltképen ügyelni kell arra, hogy minden darab szappan „Schicht“ névvel és fenti védjegy valamelyikével birjon.

Alapítva

1866.

Alapítva

1866.

FLEISCHER ÉS TÁRSA

gépgyára és vasöntődéje
Kassán, Vám-utca 11. szám.

Ajánl:

Gőzkazánokat,

Szesztartályokat,

Viztartályokat,

Gőzgépeket,

szeszgyár berendezéseket,

Malomberendezéseket.

Fél órával reggelizés előtt

már 1/2 pohár

IGMÁNDI

KESERÜ VIZ.

Kitünő étvágyat hozó természetes gyomortisztító és hashajtó. Könnyen bevehető, émelygést nem okoz.

Kapható mindenütt, úgy a forrástulajdonos:
Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban,
üvege 60 fillér.

Minőségileg kéretik össze nem téveszteni más olcsóbb fajta keserűvizekkel, s beszerzésnél határozottan Schmidthauer féle Igmándi vizet kérni.

Raktárak Budapesten ÉDESKUTY L. és LUX M. cégeknél.

Export Amerika és Angolországba.

Kapható: **HAZAI H.** bel- és külföldi ásványvíz-üzletében S.-A.-Ujhely.

Első zemplén-megyei honi bútortársulat
S.-a.-Ujhelyben.

Bútorokat

vásárolni szándékozó n. é. közönséget van szerencsém meghívni a „Vörös ökör“ épületében a földszinten és az emeleten nyolcz teremben kényelmesen berendezett

BUTORRAKTÁRAIM

szíves megtekintésére, hol is hazai gyártmányu barok, ó-német és egyéb másnemű stilszerű bútorok a legkényesebb izlésnek is teljesen megfelelőleg, csinos és izlésteljés kivitelben kaphatók.

Egyben van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy bevásárlásaimból haza érkezve, a nagyon előnyösen tett vásárlásaim és a tulhalmazott árukészletem miatt raktáron lévő mindennemű bútorokat tetemesen **leszállított olcsó árban** adom. Miért is kérem b. látogatásukat s ígérem, hogy a n. é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igyekezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyszerész BALZSAMA

közegészségileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvénytörvényi mintavédelem alatt áll.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apothek
des
A. Thierry in Pragrad
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

E balsam belsőleg és külsőleg használ. Ez: 1. Utólráthatatlan hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek, minden köros állapotokban, enyhíti a hurutot, megszünteti a köpetet, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégibb bajokból is. 2. Kitünő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a váltólázat. 4. Meglepően gyógyítja a máj, a gyomor s a bélbetegségeket, különösen a gyomor, szélgyöcsöt. 5. Széliden mozdítja elő a székletet s a vértisztulást, megtisztítja a veséket, megzabadi a buskomorságtól s a hypochondriától, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatot tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffögést, a száznak s a gyomornak büztét. 7. Külsőleg csodálatos gyógyhatással bír a sebekre, új és régi forradásokra, orbáncz, kiütés, varak, megfagyott s megégett tagokra, rüh ellen, megszünteti a fejfájást, zugást, szaggatást, koszenyit, filliádmalmat stb. **Vigyázzunk tehát a zöld védjegyre amely itt fent látható.** Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyárból eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postállomásra 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért. Bosznia és Herzegovinába 4 kor. 60 fillér Kevesebb nem küldetik.

Szállítás csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett

Miért szenved ön? Holott biztos reményt nyújtanak önnek a legavultabb seb gyógyítására is és csaknem mindig a legfájdalmasabb és veszedelmes műtetet, sőt amputációt is kikerülheti a

Thierry A. gyógyszerész valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában, valamint a fájdalmak enyhítésében utólráthatatlan. Valódi centifolia-kenőcs alkalmaznak: a beteggyás nők fájós mellére, a tej lefolyás szorulásánál, a mellkeményedésnél, az orbáncznál s mindenféle régi bajnál, tátongó lábszeknél, a sócsuszánál, dagadt lábaknál sőt a csontszúrnál is; továbbá vágott-, szurási-, lő- és zúzott sebeknél; idegen testeknek, mint üveg és faszálka, homok, seret, tövis stb. kihuzására. minden kelés, kinövés, pokolvar és új képződéseknél, sőt még a ráknál; az új- és körömméregnél, hólyagoknál, sebesült lábaknál, mindenféle égésbenél, megfagyott tagoknál, a hosszú fekvés által feltört bőrnél, nyakdaganatnál, vérkeleknél és fülfolyásoknál stb. — Szállítás csak az összeg előzetes beküldése ellenében 2 tégely csomagolással, beleértve a postai csomagolás díját 3 kor. 50 fillér. — Számos eredeti bizonyítvány rendelkezésre áll. Mindenki óvakodjék a hatáskülső hamisításoktól és jó arra ügyelni, hogy ha a tégelybe be van-e getve a „Thierry Adolf Limite angyalgyógyszerének Pragrad“ védjegye.

E két gyógyszerében följmulhatlan szer, sohasem romlik el, ellenben minél régibb lesz annál értékesebb és hatásosabb és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát, az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb pénzot dobjuk ki, hanem madjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható amellet teljesen ártatlan világhírű szerrel, melyeknek minden családnál találhatóának kell lenni. A hol a fent ismertetett védjegyekkel valódián kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és cizmezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Órangyal gyógyszerértára. Pragrad Rohitsch Sauerbrunn mellett.

Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész. Zágrában: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben Brady C. gyógyszerésznél.